

NEVŞEHİR TURİZMİNİN İSTATİSTİKSEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ (1982-2011)

STATISTICAL EVALUATION OF TOURISM IN NEVSEHIR (1982-2011)

Duygu EREN* - Hediye LİMON** - Yusuf KARAKUŞ***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, bir durum saptaması yapmaktır. Çalışmada 1982-2010 yılları arasında Nevşehir turizminin göstermiş olduğu gelişme bazı parametreler açısından incelenmiştir. Nevşehir turizminin önceki dönemlerde gözlenen gelişmenin incelenmesi, hem mevcut sorunların incelenmesi ve çözüm önerileri getirilmesi hem de bölgede daha sonra gerçekleştirilecek planlama ve yatırım çalışmalarına yol gösterici olması açısından katkıda bulunması da çalışmanın amaçları arasındadır. Çalışmada, öncelikle Nevşehir'in turizm arzı değerlendirilmiş, daha sonra Nevşehir'in turizm talebi incelenmiştir. Ören yerlerini ziyaret eden turistlere satılan bilet sayısı ile konaklama istatistikleri ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nevşehir turizmi, Turizm gelişimi, Turizm istatistikleri.

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the current situation/status of tourism in Nevşehir. In this study, the development of Nevşehir tourism which has made progress between 1982-2010 was examined in terms of some statistical indicators. By examining the history of tourism development in Nevşehir, it has been aimed to investigate the current problems faced by the tourism industry and provide

* Yrd. Doç. Dr., Nevşehir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölüm Başkanı, e-posta: deren@nevsehir.edu.tr

** Arş. Gör., Nevşehir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, e-posta: hedyelimon@gmail.com

*** Arş. Gör., Nevşehir Üniversitesi, Turizm Fakültesi, e-posta: ykarakus@nevsehir.edu.tr

solutions to them and to lead the future planning and investment activities which will be carried out in the region. In the study, first of all tourism supply and demand of Nevşehir was examined. Then, it was compared with accommodation statistics by evaluating the number of tickets sold to tourists who visit the museums.

Key Words: Nevşehir tourism, Development of tourism, Tourism statistics.

Giriş

Nevşehir, doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve coğrafi konumu ile ayrıcalıklı bir turizm merkezidir. Tarih ve doğanın iç içe geçerek bütünsel bir güzellik sergilediği ve bölgede hüküm sürmüş uygarlıkların zenginleştirdiği kültür birikimi ile hem Türkiye turizmi hem de dünya turizmi açısından çok önemli bir değere sahiptir.

Böylesine önemli ve kendine özgü güzellikleri olan Nevşehir bölgesi ile ilgili olan bu araştırmanın amacı, bir durum saptaması yapmaktır. Çalışmada 1982-2010 yılları arasında Nevşehir turizminin göstermiş olduğu gelişme bazı parametreler açısından incelenmiştir. Nevşehir turizminin önceki dönemlerde gözlenen gelişmenin incelenmesi, hem mevcut sorunların incelenmesi ve çözüm önerileri getirilmesi hem de bölgede daha sonra gerçekleştirilecek planlama ve yatırım çalışmalarına yol gösterici olması açısından katkıda bulunması da çalışmanın amaçları arasındadır.

Çalışma hazırlanırken ikincil verilerden yararlanılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığının her yıl düzenli olarak hazırladığı Konaklama İstatistikleri Bültenleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün her yıl güncellediği Nevşehir Turizm İstatistikleri, Nevşehir Valiliği tarafından hazırlanan 1998 Nevşehir İl Yıllığı ve 2002 yılında Kapadokya Mevcut Durum Raporu çalışmanın veri tabanını oluşturmaktadır.

Çalışmada, öncelikle Nevşehir'in turizm arzı incelenmiş ve bölgenin turistik işletme belgeli tesis ve yatak, doluluk oranı, yiyecek içecek işletme sayısı ve seyahat acenta sayısı açısından gösterdiği gelişme ortaya konulmuştur.

Çalışmada daha sonra Nevşehir'in turizm talebi incelenmiştir. Talep, öncelikle bölgede konaklayan yerli ve yabancı turist sayısı ve geceleme sayıları, konaklayan kişi sayısı ve geceleme milliyetlere göre dağılımı, ortalama geceleme ve Nevşehir turizminin Türkiye turizmi içindeki payı, konaklama istatistikleri verilerinden yararlanılarak değerlendirilmiştir. Daha sonra,

ören yerlerini ziyaret eden turistlere satılan bilet sayısı açısından değerlendirilerek, konaklama istatistikleri ile karşılaştırılmıştır.

1. Nevşehir Turizm Arzı

1.1. Nevşehir'in Doğal, Kültürel ve Tarihi Çekicilikleri

Nevşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde Kayseri, Aksaray, Niğde ve Kırşehir illeri arasında kalan Kapadokya'nın merkezinde yer almaktadır. Nevşehir'in doğal güzelliğini, milyonlarca yıl önce aktif olan Erciyes, Hasan Dağları ile başka diğer volkanların püskürttüğü lavların zamanla, yağmur, sel ve rüzgar gibi doğal etkenlerin etkisiyle aşınması sonucu ortaya çıkmış sütun ve konik şekiller ve şapkalı peribacaları ile derin vadiler oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmalardan, bölgenin M.Ö. 1600'lü yıllarda Hitit Krallığı'nın egemenliği altında olduğu saptanmıştır. Nevşehir, daha sonra M.Ö. 680-610 yıllarında Asur ve M.Ö. 610-550 yıllarında Med egemenliğine girmiş, ardından Pers'lerin yönetimine girerek Katpatuka Satraplığı içinde yer almıştır. M.Ö. 332 yılında bölgede bağımsız Kapadokya Krallığı kurulmuştur. M.S. 17 yılında Roma İmparatorluğu'na katılan Nevşehir, sonra Bizans, Sasani daha sonra da Anadolu Selçuklu Devleti yönetimine girmiştir. Bölge 1097 yılında Haçlıların eline geçmiştir. Daha sonra 1398'de Osmanlı egemenliğine giren bölge, 1402'de Karamanoğlu yönetimine geçmiş ve 1466'da tekrar Osmanlı topraklarına katılmıştır. Nevşehir 1954 yılında il olmuştur (Turizm Bakanlığı, 2002:2060).

Yukarıda bahsedilen medeniyetlere ev sahipliği yapmasından dolayı, bölgede, her medeniyetin izlerini taşıyan eserlere rastlanmaktadır. Antik şehirler harabeleri, eski kaleler, yer altı şehirleri, kaya oyma kiliseleri, camiler, hanlar ve kervansaraylar, kütüphaneler, hamamlar ve eski kent dokusu, bölgedeki tarihi çekicilikleri oluşturmaktadır.

1.2. Nevşehir'in Turistik İmkan ve Hizmetleri

Nevşehir bölgesinde 2011 yılı itibariyle Turizm Bakanlığı'ndan işletme belgesi almış toplam 48 konaklama tesisi bulunmaktadır. Turizm işletme belgeli tesislerde toplam oda sayısı 3.988, yatak sayısı ise 8.895'tir. 2011 yılı itibariyle, bölgedeki konaklama tesisi sayısının sınıf ve cinslerine göre dağılımı ise; 5 adet 5 yıldızlı, 16 adet 4 yıldızlı, 4 adet 3 yıldızlı, 4 adet 2 yıldızlı, 18 adet Özel Belgeli ve 1 adet pansiyon şeklindedir (Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011). Bölgedeki tesis ve yatak sayısının 1990 yılından itibaren gösterdiği gelişme Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. 1990-2011 Yılları Arasında Nevşehir'deki Tesis ve Yatak Sayıları.

Yıllar	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
1990	23	3.559
1991	26	5.003
1992	27	5.030
1993	28	5.273
1994	30	5.629
1995	27	5.756
1996	27	5.624
1997	32	6.449
1998	45	7.897
2001	49	8.052
2003	38	7.390
2004	41	7.784
2005	41	7.272
2006	42	7.344
2007	41	8.094
2008	41	7.990
2009	44	8.324
2010	44	8.417
2011	48	8.895

Kaynak: Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; Nevşehir İl Yıllıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Tablo 1'de bölgedeki konaklama tesisi sayıları incelendiğinde, tesis sayısının istikrarsız bir gelişme gösterdiği gözlenmektedir. 1990 yılında 23 olan tesis sayısı, 25 artarak 2011'de 48 olmuştur. Tablo'da tesis sayısının en fazla 2001 yılında (49 tesis) olduğu görülmektedir. Tesis sayısındaki istikrarsız gelişme, işletmelerin bir yıl kapanıp, bir sonraki yıllarda el değiştirerek veya yenilenecek tekrar açılmasıyla açıklanabilir. Tesis sayısının istikrarsız gelişimine göre yatak sayısının nispeten istikrarlı artışı, mevcut tesisler bünyesine ek bina ve ek katların inşa edilmesiyle açıklanabilir.

Bununla birlikte bölgede, 2010 yılı itibarıyla, 226 adet Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesisi bulunmaktadır. Mahalli İdarelerce Belge-

lendirilen tesis türleri otel, pansiyon, motel, kamping, butik otel ve cave otel şeklindedir. Söz konusu tesislerdeki oda sayısı 5.048 ve yatak sayısı 13.088'dir (Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011).

Tablo 2'de bölgedeki konaklama tesislerinin ortalama doluluk oranları verilmiştir. Tablo incelendiğinde; bölgedeki tesislerin ortalama doluluk oranlarının %26 ile %45 arasında değiştiği görülmektedir. 1995-2011 yılları arasında bölgedeki ortalama doluluk oranının %37.89 olduğu görülmektedir. Tesislerin yatak sayısı ve bölgeye olan talep dikkate alındığında, bölgede yaklaşık %60 oranında bir atıl kapasite sorunu olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Nevşehir'deki Tesis Doluluk Oranlarının Yıllara Göre Dağılımı (1995-2011).

Yıllar	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ortalama Doluluk Oranı %	26,1	37,4	37,9	36,2	28,8	34,5	38,2	37,92	39,7	33,16	40,7	31,6	34,8	44,34	41,8	57	44

Kaynak: Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; 1998 Nevşehir İl Yıllıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Bölgedeki yiyecek-içecek işletme sayısının gelişimine yönelik değerlendirme yapılmaya çalışıldığında, geçmiş yıllara ait bir veriye ulaşılamamıştır. 2003 yılı itibariyle bölgede 4 tane turistik belgeli restoran (Ataman, Altınocak, Karakuş ve Özhanedan) ve 88 adet Belediye Belgeli restoran bulunmaktadır. 2004, 2005 ve 2006 yılları itibari ile bölgede bir adet birinci sınıf lokanta, iki adet ikinci sınıf lokanta ve bir adet özel tesis bulunmaktadır. 2011 yılı itibari ile ise 139 adet belediye belgeli yiyecek ve içecek işletmesi mevcuttur. (Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011).

Tablo 3'te bölgedeki seyahat acentalarının bazı yıllara göre dağılımı verilmiştir. Tablo incelendiğinde, bölgede 2003 yılı itibariyle toplam 62 seyahat acentası bulunmaktadır. 2003-2010 yılları arasında seyahat acentalarının sınıflarına göre dağılımının istatistikleri tutulmadığından bu yıllara ait verilere ulaşılamamıştır. 2011 yılı itibariyle bölgedeki seyahat acentalarının tamamı A grubu seyahat acentası olarak hizmet vermektedir.

Tablo 3. Seyahat Acentalarının Sınıflarına Göre Dağılımı.

Sınıf	Yıllar				
	1997	2001	2003	2010	2011
A Grubu	16	16	34	76	83
B Grubu	2	2	4	0	0
AG Grubu	42	41	23	9	0
C Grubu	1	1	1	1	0
Toplam	61	60	62	86	83

1.3. Bölgeye Yönelik Ulaşım İmkanları

15 Kasım 1998 tarihine kadar bölgeye ulaşım yalnızca karayolu vasıtasıyla sağlanırken, belirtilen tarihte Nevşehir-Kapadokya Havalimanı'nın açılmasıyla bölge havayolu trafiğine açılmıştır. Haftanın 7 günü de hava trafiğine açık bulunan Nevşehir-Kapadokya Havalimanının THY tarafından her gün İSTANBUL –NEVŞEHİR –İSTANBUL iç hat tarifeli seferleri bulunmaktadır. Yaz sezonunda ise İspanya, Yunanistan ve diğer ülkelerden dış hat turistik charter seferleri yapılmaktadır.

2. Nevşehir'e Yönelik Turizm Talebi

Nevşehir'e olan turizm talebini turistik tesislerde konaklayan kişi sayısı ve ören yerlerini ziyaret eden kişi sayısı açılarından iki şekilde değerlendirmek mümkündür. Çalışmada öncelikle konaklama istatistikleri değerlendirilecektir.

2.1. Konaklama Verilerinin Analizi

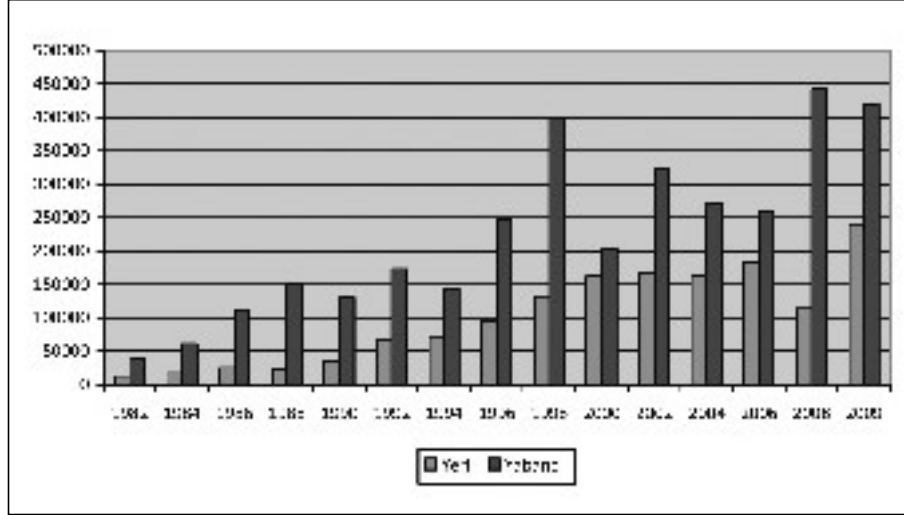
Tablo 4. 1982- 2009 Yılları Arasında Nevşehir'de Konaklayan Kişi ve Geceleme Sayıları.

Yıllar	Konaklayan Kişi Sayısı			Geceleme Sayısı		
	Yerli	Yabancı	Toplam	Yerli	Yabancı	Toplam
1982	12.723	39.619	52.342	18.988	130.056	149.044
1983	17.186	53.317	70.503	25.616	109.791	135.407
1984	17.290	61.441	78.731	29.382	118.950	148.332
1985	25.519	92.182	117.701	40.950	156.063	197.013
1986	25.274	112.337	137.611	35.733	211.891	247.624
1987	19.441	143.440	162.881	31.549	294.566	326.115
1988	22.155	150.742	172.897	40.104	284.815	324.919
1989	24.389	145.034	169.423	38.293	280.896	319.189
1990	35.794	130.665	166.459	64.361	268.015	332.376

1991	53.231	73.721	126.952	96.539	148.840	245.379
1992	65.785	173.124	238.909	129.963	382.473	512.436
1993	70.191	185.835	256.026	141.774	381.975	523.569
1994	72.230	142.653	214.883	129.583	267.736	397.319
1995	108.673	179.897	288.570	219.676	368.038	587.714
1996	96.485	247.343	343.828	229.424	481.756	711.180
1997	107.786	361.894	469.680	244.136	726.750	970.886
1998	132.377	399.445	531.822	249.880	745.615	995.495
1999	133.769	208.080	341.849	252.634	397.010	649.644
2000	161.690	202.777	364.467	251.522	359.415	610.937
2001	142.518	343.308	485.826	219.304	625.989	845.293
2002	165.736	325.325	491.061	281.951	612.991	894.942
2003	186.282	216.583	402.865	326.539	406.286	732.825
2004	163.029	271.084	434.113	274.885	520.090	794.975
2005	147.993	351.932	499.925	225.712	672.519	898.231
2006	183.220	257.624	440.844	290.194	459.620	749.814
2007	163.837	374.112	537.949	267.481	675.527	943.008
2008	113.804	442.602	558.512	178.124	800.449	978.537
2009	240.604	418.607	659.211	380.563	808.010	1.188.573

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

Tablo 4'te 1982-2009 yılları arasında konaklayan kişi ve geceleme sayıları görülmektedir. Tablo 4'deki veriler aşağıdaki Grafik 1 yardımıyla daha rahat açıklanabilir. Grafikte de görüldüğü üzere Nevşehir Bölgesi'nde konaklayan yerli ve yabancı turist sayısı, çeşitli olay ve krizlerin etkisiyle dalgalanma göstermektedir. Bölgede konaklayan yabancı turist sayısı, 1991 Irak krizinin etkisiyle bir azalma göstermiştir. 1994 yılına kadar artış gösteren konaklayan turist sayısının, 1994 yılında daha çok Avrupa Ekonomik Krizi ve Dünya Kupası'nın etkisiyle düştüğü söylenebilir. Ekonomik krizden sonra bölgede konaklayan yabancı turist sayısı, 1998 yılına kadar önemli ölçüde artış göstermiştir. 1999 yılında bölgede konaklayan turist sayısı kayda değer bir düşüş yaşamıştır. Bu düşüşün nedeni, terörist başı Abdullah Öcalan'ın yakalanması ve Marmara depremi olarak görülebilir. 2006 yılında bölgede konaklayan yabancı turist sayısında azalma görülmektedir. Bu durumun nedenini ise 2005 ve 2006 yılları arasında ortaya çıkan kuş gribi salgını ile açıklayabiliriz. 2009 yılında bölgede turizm işletme belgeli konaklama tesislerinde konaklayan yabancı ziyaretçi sayısı 418.607 olmuştur.

Grafik 1. Yıllara Göre Nevşehir’de Yerli ve Yabancı Konaklamaların Karşılaştırılması.

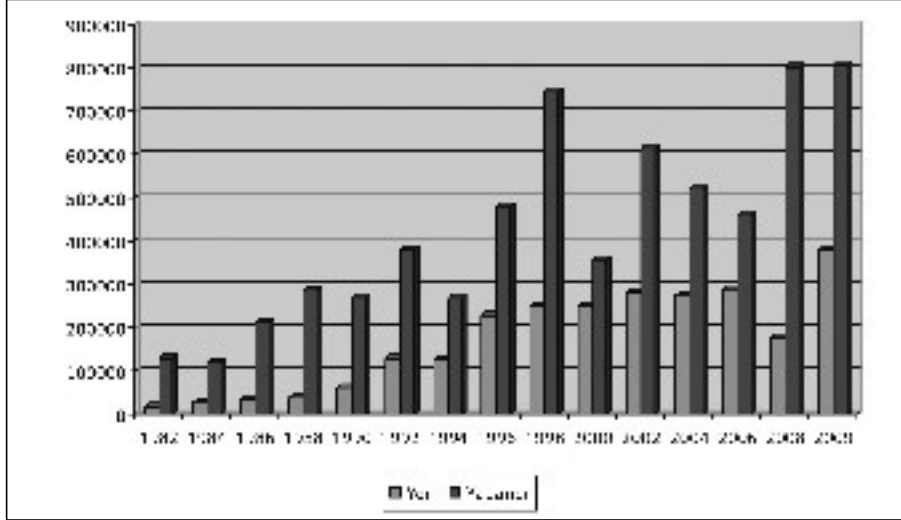
Bölgeye olan talep, iç turizm açısından incelendiğinde, yerli turist sayısının yabancı turist sayısına göre, yıllar itibariyle sürekli artış gösterdiği söylenebilir. Ancak, söz konusu artış yıllar itibariyle istikrarlı değildir. Grafikte de görüldüğü üzere, bölgede konaklayan yerli turist sayısında 2001 yılında bir düşüş gözlenmektedir. Bunun nedeni ise, 2001 yılında ülkemizde yaşanan ekonomik kriz olarak düşünülebilir. 2002 yılında yerli konaklamalarda tekrar bir artış yaşanmıştır. 2005 yılının verilerine bakıldığında ise yerli turist sayısında ciddi bir düşüşün varlığı göze çarpmaktadır. Bunun düşüşün nedeninin kuş gribi salgını olduğu söylenebilir. 2007 ve 2008 yılları arasındaki yerli turist sayısında gözlenen düşüş o yıllardaki ekonomik durgunluk ile açıklanabilir. 2009 yılında bölgede turizm işletme belgeli konaklama tesislerinde konaklayan yerli ziyaretçi sayısı 240.604 olmuştur (Tablo 4 ve Grafik 1).

Bölgeye olan talep Tablo 4 ve Grafik 2’den gecelemler açısından incelendiğinde, konaklayan kişi sayısına paralel olarak, geceleme sayıları da, yaşanan kriz ve olayların etkisiyle dalgalanmalar göstermektedir. En fazla yabancı geceleme, 2009’da yaşanmıştır ve bunu 1998 yılı izlemektedir. 1991, 1994, 1999, 2000 ve 2003 yıllarında yaşanan kriz ve olaylardan dolayı, bölgede konaklayan yabancı turist sayısına paralel olarak, yabancı geceleme sayılarında da düşüşler gözlenmiştir. 2009 yılında bölgedeki

turizm işletme belgeli konaklama tesislerindeki yabancı geceleme sayısı 808.010 olmuştur.

Yerli geceleme sayıları incelendiğinde ise, 2001 yılındaki ekonomik krize bağlanabilecek turist sayısı azalışına paralel olarak, geceleme sayısı da azalış göstermiştir. Ancak, 2002 yılında bölgeye en fazla sayıda yerli turist gelirken, geceleme sayısının azalması dikkat çekicidir. 2005 yılında görülen kuş gribi salgını bölgedeki yerli geceleme sayılarında düşüşe neden olmuştur. Bölgede en fazla yerli geceleme 2009 yılında gerçekleşmiştir (308.563) (Tablo4 - Grafik 2). Yerli ve yabancı gecelemlerin karşılaştırılması Grafik 2’de görülmektedir.

Grafik 2: Yıllara Göre Nevşehir’de Yerli ve Yabancı Gecelemlerin Karşılaştırılması.



Tablo 5’te Nevşehir’in Türkiye turizminden aldığı pay görülmektedir. Tablo incelendiğinde Nevşehir’in Türkiye turizminden aldığı payın, yıllar itibariyle artış ve azalışlar gösterdiği görülmektedir. Buna göre, 1986 ve 1987 yılları Nevşehir’in ülke turizminden en yüksek payı aldığı yıllardır. 90’lı yıllara bakıldığında, 1998 yılı itibariyle Nevşehir ülke turizminden aldığı pay ile dikkat çekmektedir. 2000’li yıllarda ise, 2008 yılı Nevşehir’in Türkiye turizminden en yüksek paya sahip olduğu yıldır. Ülke turizminin etkilendiği her olay ve kriz bölge turizmini de etkilemekte, bu durum hem konaklayan kişi sayısına hem de geceleme sayılarına yansımaktadır. 1982-2009 yılları arasında bölgenin ülke turizminden aldığı ortalama pay % 2,98’dir.

Tablo 5. Nevşehir'in Türkiye Turizmindeki Payı.

Yıllar	Türkiye'ye Gelen Turist Sayısı (Yabancı)	Nevşehir'de Konaklayan Turist Sayısı (Yabancı)	% Payı
1982	1.148.000	39.619	3,45
1983	1.507.000	53.317	3,53
1984	1.855.000	61.441	3,31
1985	2.190.000	92.182	4,20
1986	2.397.000	112.337	4,68
1987	2.906.000	143.440	4,93
1988	4.265.000	150.742	3,53
1989	4.516.000	145.034	3,21
1990	5.398.000	130.665	2,42
1991	5.553.000	73.721	1,32
1992	7.104.000	173.124	2,43
1993	6.525.000	185.835	2,84
1994	6.670.000	142.653	2,13
1995	7.726.000	179.897	2,32
1996	8.614.000	247.343	2,87
1997	9.689.000	361.894	3,73
1998	9.752.000	399.445	4,09
1999	7.483.000	208.080	2,78
2000	10.412.000	202.777	1,94
2001	11.618.000	343.308	2,95
2002	13.246.875	325.325	2,45
2003	8.991.456	216.583	2,40
2004	10.981.763	271.084	2,46
2005	12.952.616	351.932	2,71
2006	11.896.571	257.624	2,16
2007	14.794.270	374.112	2,52
2008	13.647.606	442.602	3,24
2009	14.388.998	418.607	2,90
Ort. Turist Sayısı	7.793.863	218.026	2,98

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

Nevşehir'in Türkiye'de yapılan toplam gecelemler içindeki payı Tablo 6'da görülmektedir. Tablo incelendiğinde, Nevşehir'in geceleme sayısı olarak ülke turizminden aldığı pay, turist sayısından aldığı paya göre daha

düşük olduğu görülmektedir. Bunun bölgede yapılan ortalama geceleme sayısının, ülke genelinde yapılan ortalama geceleme sayısından daha düşük olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Nevşehir'in Türkiye'deki toplam geceleme sayılarından aldığı payın en yüksek olduğu yıl 1982 yılıdır. 1982 yılında bölgede ortalama geceleme sayısı yaklaşık 4 gecedir. Daha sonraki yılların geceleme ortalaması yaklaşık 2 gecedir. Ancak, ülkemize gelen turistlerin geceleme miktarı yıllar itibariyle giderek yükselmiş, Nevşehir'deki ortalama geceleme sayısı aynı kalmıştır. Dolayısıyla, bölgedeki geceleme sayısının toplam geceleme içindeki payı %3,5 ile %1,5 arasında değişmiştir. 1982-2009 yılları arasında bölge turizminin toplam geceleme içindeki ortalama payı ise %1.97'dir.

Tablo 6. Nevşehir'deki Gecelemelerin Türkiye'deki Toplam Gecelemeler İçindeki Payı.

Yıllar	Türkiye'deki Toplam Geceleme Sayısı (Yabancı)	Nevşehir'deki Geceleme Sayısı (Yabancı)	% Payı
1982	1.967.608	130.056	6,61
1983	2.911.013	109.791	3,77
1984	3.852.735	118.950	3,09
1985	5.014.933	156.063	3,11
1986	6.312.677	211.891	3,36
1987	8.325.011	294.566	3,54
1988	11.655.182	284.815	2,44
1989	11.864.746	280.896	2,37
1990	13.270.641	268.015	2,02
1991	9.699.097	148.840	1,53
1992	16.745.455	382.473	2,28
1993	17.064.115	381.975	2,24
1994	16.254.810	267.736	1,65
1995	18.477.323	368.038	1,99
1996	25.548.488	481.756	1,89
1997	36.167.197	726.750	2,01
1998	30.432.625	745.615	2,45
1999	20.434.883	397.010	1,94
2000	28.510.906	251.522	0,88
2001	36.368.500	625.989	1,72

2002	43.312.498	612.991	1,42
2003	40.866.002	406.286	0,99
2004	49.727.905	520.090	1,04
2005	56.108.453	672.519	1,19
2006	46.640.460	459.620	0,98
2007	56.539.898	675.527	1,19
2008	56.918.298	800.449	1,40
2009	59.986.967	808.010	1,34
Ortalama Geceleme	11.636.908	413.865	2,16

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

Tablo 7’de bölgede konaklayan yabancı turist sayısının milliyetlerine göre dağılımı yer almaktadır. Tabloya göre bölgeye en fazla turist Fransa, Japonya, Amerika, Almanya, İspanya ve İtalya’dan gelmektedir. 1994 yılına kadar bölgeye en fazla turist gönderen ülke Fransa’dır. Ancak, 1994 yılında Fransa’dan gelen turist sayısında önemli bir düşüş yaşandığı gibi, İtalya ve Almanya’dan gelen turist sayıları da azalış göstermiştir. Bu düşüşlerin nedeninin, 1994 Avrupa Ekonomik Krizinden kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca, 1994 Dünya Kupasının da, bölgeye gelen turist sayısını etkilediği düşünülebilir. Bununla birlikte, 1994 yılına kadar bölgeye en fazla turist Fransa’dan gelmekteyken, 1994 yılından itibaren bölgeye gelen Japon turistlerin sayısı, Fransız turist sayısını geçmiş ve bölgeye en fazla gelen milliyet olmuştur.

Tablo 7. Nevşehir’de Konaklayan Kişi Sayısının Milliyetlere Göre Dağılımı.

Yıllar	Ülkeler										
	Fransa	Japonya	A.B.D	İtalya	Almanya	İspanya	Benelüks	İngiltere	Diğer	Yerli	Toplam
1982	16.040	2.014	1.185	6.141	6.557	---	1.719	1.730	4.233	12.723	39.619
1983	20.688	2.504	3.009	8.523	9.082	---	1.665	2.052	5.794	17.186	70.503
1985	44.821	2.585	3.120	12.507	14.860	2.045	2.255	2.459	7.530	25.519	117.701
1986	49.114	3.315	2.648	13.187	22.985	4.073	4.239	3.050	9.726	25.274	137.611
1988	54.261	3.307	2.141	27.708	35.340	5.547	5.435	3.034	13.960	22.155	172.897
1989	49.100	5.789	4822	21.394	29.717	6.457	8.668	5.050	14.037	24.389	169.423
1990	53.495	5.625	3.371	19.185	23.361	7.341	5.812	1.640	10.835	35.794	166.459

Nevşehir Turizminin İstatistiksel Olarak Değerlendirilmesi (1982-2011)

1991	12.086	5.418	4.473	8.916	15.135	11.526	3.347	1.460	11.360	53.231	126.952
1992	43.220	17.101	13.036	23.135	23.742	25.231	11.515	2.196	13.948	65.785	238.909
1993	56.727	19.482	17.079	17.465	21.294	25.998	12.658	2.370	12.762	70.191	256.026
1994	25.891	33.095	21.271	10.862	10.500	10.391	8.325	1.833	20.485	72.230	214.883
1995	29.306	41.819	30.383	13.070	19.772	8.865	8.406	4.124	26.252	108.673	288.570
1996	52.603	51.799	30.357	26.467	22.648	18.151	13.918	2.773	28.627	96.485	343.828
1997	79.220	83.019	37.795	41.730	28.251	27.077	20.195	5.459	39.148	107.786	469.680
1998	80.399	91.459	55.421	49.198	26.467	33.132	22.395	4.322	36.652	132.377	531.822
1999	33.326	63.711	35.219	1.846	26.464	13.550	15.252	2.570	16.142	133.769	341.849
2000	35.394	37.527	24.021	11.740	25.428	18.767	12.788	7.677	29.435	202.777	364.467
2001	60.603	54.297	32.936	33.610	43.036	40.382	17.093	4.444	56.907	142.518	485.826
2002	34.883	54.774	19.513	32.144	46.995	46.352	15.128	4.810	70.726	165.736	491.061
2003	38.844	45.779	7.685	13.740	20.076	36.720	13.182	1.659	38.898	186.282	402.865
2004	58.034	29.374	11.177	14.752	41.247	32.630	19.314	3.411	61.145	163.029	434.113
2005	26.692	73.972	20.124	21.666	59.770	50.987	11.519	4.755	82.447	147.993	499.925
2006	13.696	57.162	21.042	11.705	29.493	46.951	4.607	1.484	71.484	183.220	440.844
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	163.837	537.949
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113.804	558.512
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240.604	659.211

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Yine, 1995 yılına kadar Alman turist sayısı, bölgede ikinci üstünlüğe sahiptir. Ancak, 95 yılından sonra İtalyan turistlerin sayısı Alman turistlere göre daha fazla artmıştır. Ayrıca, 2002 yılında Amerika'da meydana gelen terör olaylarına bağlı olarak, bölgeye gelen Amerikan turist sayısında da düşüş yaşandığı söylenebilir. 2001 yılından itibaren bölgeye gelen İspanyol turist sayısındaki artışlar dikkat çekicidir. 2006 yılında ortaya çıkan kuş gribi salgını nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri dışında turist gönderen tüm ülkelerin bölgeye olan taleplerinde düşüş yaşanmıştır. 2000'li yıllardan itibaren Amerika Birleşik Devletlerinden gelen turist sayısında ciddi bir artış gözlenmektedir. Söz konusu, ülkelerin birbirine karşı üstünlükleri yaşanan olayların etkisine bağlı olarak değişse de, her zaman bölgeye en fazla turist gönderen ilk altı ülke içinde yer aldığı söylenebilir. 2007 yılından itibaren konaklayan turist sayılarının ve gecellemelerinin milliyetlere göre dağılımı tutulmadığından bu yıllardan sonra bir karşılaştırma yapılamamıştır.

Tablo 8. Nevşehir’de Gecelemelerin Milliyetlere Göre Dağılımı.

Yıllar	Fransa	Japonya	A.B.D	İtalya	Almanya	İspanya	Benelüks	İngiltere	Diğer	Yerli	Toplam
1982	34.106	3.675	2.057	11.690	12.477	---	3.089	3.130	78.820	18.988	149.044
1983	74.200	4.613	4.074	17.760	17.220	---	3.337	3.963	10.260	25.616	135.407
1985	74.274	3.427	4.117	22.799	25.812	4.650	4.279	5.614	52.041	40.950	197.013
1986	100.638	4.860	3.814	24.235	37.673	9.497	8.967	6.341	51.602	35.733	247.627
1988	108.910	4.476	4.187	53.449	62.050	11.960	10.558	5.548	63.781	40.104	324.919
1989	104.152	8.043	9.221	42.451	54.316	12.331	17.096	9.134	62.445	38.293	319.189
1990	108.381	7.312	6.179	39.588	51.709	18.586	12.784	3.350	84.487	64.361	332.376
1991	25.789	7.478	8.086	19.933	31.467	24.052	6.676	2.626	119.272	96.539	245.379
1992	95.104	31.219	27.438	51.027	56.559	53.922	23.481	4.557	169.129	129.963	512.436
1993	116.928	28.260	41.701	37.353	49.083	55.247	24.294	5.349	165.354	141.774	523.569
1994	54.491	45.903	42.659	23.120	20.850	21.041	16.886	3.772	168.597	129.583	397.319
1995	73.423	61.660	63.319	38.665	41.709	19.246	18.172	6.286	265.234	219.676	587.714
1996	115.031	74.159	64.250	58.776	45.731	35.373	24.998	4.560	288.302	229.424	711.180
1997	186.183	116.456	75.776	101.607	58.560	55.103	44.081	9.510	323.610	244.136	970.886
1998	181.502	132.578	102.414	95.309	53.380	64.759	42.905	9.812	312.836	249.880	995.495
1999	68.215	109.828	74.406	3.506	48.996	26.106	28.117	4.495	285.975	252.634	649.644
2000	74.051	49.477	48.502	23.500	45.340	30.010	26.673	8.447	304.937	251.522	610.937
2001	131.115	70.823	68.844	67.373	77.228	63.857	35.666	6.547	323.840	219.304	845.293
2002	74.490	82.610	40.575	65.447	92.452	87.639	31.775	8.993	410.961	281.951	894.942
2003	84.205	66.392	15.118	27.067	40.921	78.147	26.398	3.741	64.297	326.539	732.825
2004	119.163	39.121	21.184	27.173	93.844	63.458	37.834	7.222	111.091	274.885	794.975
2005	57.616	103.920	35.783	91.155	142.560	91.155	29.287	8.615	112.428	225.712	898.231
2006	29.059	74.232	39.943	21.891	80.718	90.868	10.913	3.335	108.661	290.194	749.814
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	267.481	943.008
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	178.124	978.537
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	380.563	1.188.573

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Tablo 8’de ise, Nevşehir’deki gecelerin milliyetlere göre dağılımı yer almaktadır. Ulaşılabilen veriler itibari ile, Kapadokya’ya gelen ilk beş milliyetin yapmış olduğu gecelere baktığımızda bölgede en çok geceleme yapan ülke Fransa’dır. 1994 yılından itibaren bölgeye gelen Fransız

turist sayısının Japonlara göre azalmasına karşın, Fransız turistlerin Japon turistlerden daha fazla geceleme yaptıkları görülmektedir. 2002 yılında Amerika'dan gelen turist sayısına paralel olarak geceleme sayısı da düşmüştür. 2005 yılında Fransa'dan gelen turistlerin geceleme sayısında ciddi bir azalma göze çarpmaktadır. 2006 yılında ise A.B.D.'den gelen turistler hariç, bölgede olan gecelemlerin azalması dikkat çekicidir.

Tablo 9. Milliyetlere Göre Ortalama Kalış Süresi.

Yıllar	Ülkeler								
	Fransa	Japonya	A.B.D	İtalya	Almanya	İspanya	Benelüks	İngiltere	Yerli
1982	2,13	1,82	1,74	1,9	1,9	-	1,8	1,81	18,6
1983	3,59	1,84	1,35	2,08	1,9	-	2,0	1,93	1,77
1985	1,66	1,33	1,32	1,82	1,74	2,27	1,9	2,28	6,91
1986	2,05	1,47	1,44	1,84	1,64	2,33	2,12	2,08	5,31
1988	2,01	1,35	1,96	1,93	1,76	2,16	1,94	1,83	4,57
1989	2,12	1,39	1,91	1,98	1,83	1,91	1,97	1,81	4,45
1990	2,03	1,3	1,83	2,06	2,21	2,53	2,2	2,04	7,8
1991	2,13	1,38	1,81	2,24	2,08	2,09	1,99	1,8	10,5
1992	2,2	1,83	2,1	2,21	2,38	2,14	2,04	2,08	12,1
1993	2,06	1,45	2,44	2,14	2,31	2,13	1,92	2,26	13
1994	2,1	1,39	2,01	2,13	1,99	2,02	2,03	2,06	8,23
1995	2,51	1,47	2,08	2,96	2,11	2,17	2,16	1,52	10,1
1996	2,19	1,43	2,12	2,22	2,02	1,95	1,8	1,64	10,1
1997	2,35	1,4	2,0	2,43	2,07	2,04	2,18	1,74	8,27
1998	2,26	1,45	1,85	1,94	2,02	1,95	1,92	2,27	8,54
1999	2,05	1,72	2,11	1,9	1,85	1,93	1,84	1,75	17,7
2000	2,09	1,32	2,02	2,0	1,78	1,6	2,09	1,1	10,4
2001	2,16	1,3	2,09	2,0	1,79	1,58	2,09	1,47	5,69
2002	2,14	1,51	2,08	2,04	1,97	1,89	2,1	1,87	5,81
2003	2,17	1,45	1,97	1,97	2,04	2,13	2,0	2,25	1,65
2004	2,05	1,33	1,9	1,84	2,28	1,94	1,96	2,12	1,82
2005	2,16	1,4	1,78	4,21	2,39	1,79	2,54	1,81	1,36
2006	2,12	1,3	1,9	1,87	2,74	1,94	2,37	2,25	1,52
Toplam	2,18	1,46	1,90	2,16	2,03	2,02	2,04	1,90	7,66

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Tablo 9'da 1982-2006 yılları arasında, bölgede ortalama kalış süresinin milliyetlere göre dağılımı yer almaktadır. Buna göre, bölgedeki en fazla geceleme Fransız turistler tarafından gerçekleştirilmektedir. 1982-2006 yılları arasında bölgeye gelen turistlerin ortalama geceleme sayısı 1.96'dır.

2.2. Ören Yerlerini Ziyaret Edenlere Satılan Bilet Satışına Göre İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Tablo 10 ve Grafik 3'te 1982-2010 yılları arasında, Nevşehir'de ören yerlerini ziyaret eden ziyaretçi sayıları görülmektedir. Tablo 10 ve Grafik 5 incelendiğinde, konaklama istatistiklerinde olduğu gibi, ziyaretçi sayılarında çeşitli yıllar itibarıyla artış ve azalışlar gözlenmektedir. Yerli ve yabancı ziyaretçilere bilet satışlarının en fazla 2008 yılında gerçekleştirildiği görülmektedir. 2008 yılını 2010 yılı takip etmektedir. Tabloda görüldüğü gibi, Müze ve ören yerlerini ziyaret eden turist sayısında 1991 yılında bir azalma söz konusudur. Turist sayısındaki bu düşüşün sebebi olarak Irak Savaşı gösterilebilir. 1992 ve 1993 yıllarında artmaya başlayan ziyaretçi sayısının 1994 yılında tekrar azaldığı görülmektedir. 1994 yılındaki Avrupa Ekonomik Krizi ve Dünya Kupası bu düşüşe neden olarak gösterilebilir. 1999 yılındaki ziyaretçi sayısında tekrar bir düşüş göze çarpmaktadır. Buna terörist başı Abdullah Öcalan'ın yakalanmasının ve Marmara Depreminin neden olduğu söylenebilir. 2000 yılından itibaren Müze ve ören yerlerini ziyaret eden turist sayılarının artış gösterdiği, ancak 2009 yılında bir azalma yaşandığı görülmektedir. 2009 yılı itibarı ile Nevşehir'de konaklayan kişi sayısında azalma olmamasına rağmen, ören yerlerini ziyaret edenlerin sayısında ciddi bir azalma olması dikkat çekicidir.

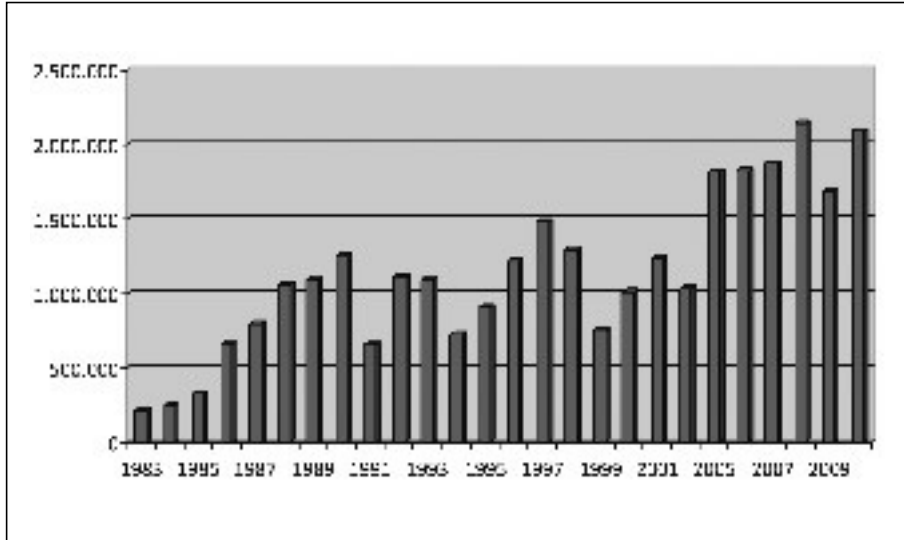
Tablo 10. Nevşehir'de Müze ve Ören Yerlerini Ziyaret Eden Ziyaretçi Sayısı (Satılan Bilet Sayısına Göre) (1982-2010).

Yıllar	Toplam
1982	201.932
1983	216.980
1984	248.046
1985	329.252
1986	661.669
1987	797.967
1988	1.056.278
1989	1.092.798
1990	1.257.143
1991	661.917
1992	1.104.524
1993	1.098.536

1994	724.156
1995	911.552
1996	1.210.409
1997	1.481.789
1998	1.297.242
1999	754.273
2000	1.011.933
2001	1.241.991
2002	1.033.139
2005	1.814.281
2006	1.819.221
2007	1.875.680
2008	2.139.427
2009	1.686.762
2010	2.089.046

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Nevşehir Turizm İstatistikleri 1982-2010.

Grafik 3. Nevşehir’de Müze ve Ören Yerlerini Ziyaret Eden Ziyaretçi Sayısı (1982-2010).



Tablo 11. Ören Yeri Bilet Satışı Verileri ile Konaklama İstatistikleri Bülteni Verilerinin Karşılaştırılması.

Yıllar	Konaklayan Kişi Sayısı			Bilet Satılan Ziyaretçi Sayısı
	Yerli	Yabancı	Toplam	Toplam
1982	12.723	39.619	52.342	201.932
1983	17.186	53.317	70.503	216.980
1984	17.290	61.441	78.731	248.046
1985	25.519	92.182	117.701	329.252
1986	25.274	112.337	137.611	661.669
1987	19.441	143.440	162.881	797.967
1988	22.155	150.742	172.897	1.056.278
1989	24.389	145.034	169.423	1.092.798
1990	35.794	130.665	166.459	1.257.143
1991	53.231	73.721	126.952	661.917
1992	65.785	173.124	238.909	1.104.524
1993	70.191	185.835	256.026	1.098.536
1994	72.230	142.653	214.883	724.156
1995	108.673	179.897	288.570	911.552
1996	96.485	247.343	343.828	1.210.409
1997	107.786	361.894	469.680	1.481.789
1998	132.377	399.445	531.822	1.297.242
1999	133.769	208.080	341.849	754.273
2000	161.690	202.777	364.467	1.011.933
2001	142.518	343.308	485.826	1.241.991
2002	165.736	325.325	491.061	1.033.139
2005	147993	351932	499925	1.814.281
2006	183220	257624	440844	1.819.221
2007	163837	374112	537949	1.875.680
2008	113804	442602	558512	2.139.427
2009	240604	418607	659211	1.686.762
2010	147993	351932	499925	2.089.046

Kaynak: Konaklama İstatistikleri Bültenleri(1982-2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı; Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

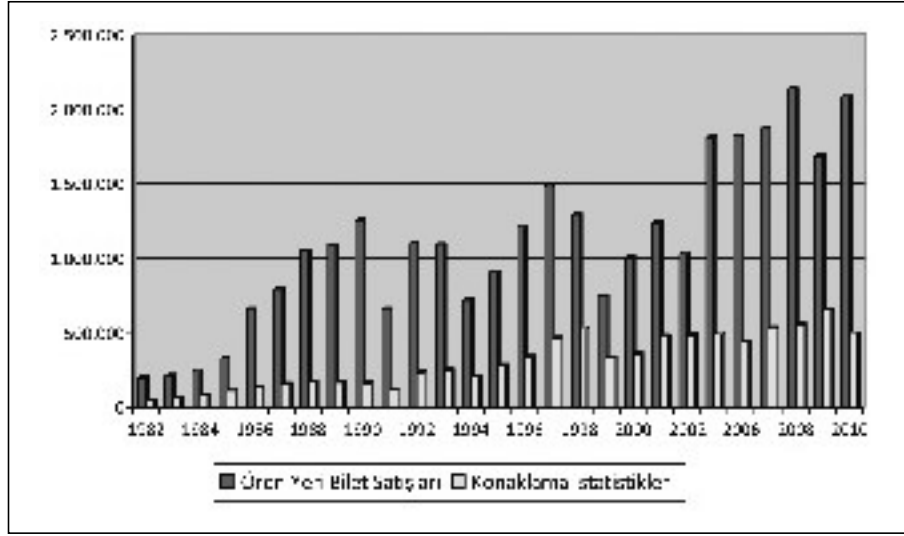
Tablo 11 ve Grafik 4'te Ören Yeri Bilet Satış Verileri ile Konaklama İstatistikleri Verilerinin karşılaştırması görülmektedir. Buna göre; konaklama

istatistikleri verileri ile bilet satışı verileri arasında, bölgeye gelen turist sayısı açısından oldukça büyük farkların olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, tutulan istatistikler konusunda bir sorun ortaya çıkmaktadır. Bu sorun iki nedenden kaynaklanabilir: Birincisi; turizm belgeli konaklama işletmelerinin doldurmak zorunda oldukları istatistik formlarını doldurma ve geri gönderme konusunda yeterince hassas davranmamalarıdır. Konaklama İstatistikleri Bülteninin de belirtildiği üzere konaklama işletmeleri bu konudaki görevlerini yeterince yerine getirmemektedirler. Bu konuda herhangi bir zorunluluk ve yaptırımın olmaması böyle bir duruma yol açabilir. Dolayısıyla, konaklama işletmelerinden alınan veriler, gerçeklerden uzaklaşma endişesi yaratabilmektedir.

Bununla birlikte, bilet satışına göre hazırlanan istatistiklerde de, bir sorun yaşanmaktadır. Bu sorun, mükerrerlik sorunudur. Bölgeye gelen turistler birden fazla ören yerini ziyaret etmektedirler. Aynı turistler müze ve ören yerleri istatistiklerine 2 ya da 3 kere dahil olabilmektedirler. Bu da, ziyaretçi sayısının gerçekte olduğundan daha yüksek çıkmasına neden olabilmektedir. Konaklama istatistiklerinde olduğu gibi, bilet satışına göre hazırlanan istatistikler de gerçek turist sayısını yansıtmamaktadır. Mükerrerlik sorununun azaltılması için iki öneri sunulabilir. Birincisi, bölgedeki tüm müze ve ören yerleri için ayrı ayrı bilet satmak yerine, tek bir biletin satılmasıdır (kombine bilet). Böylece, müze ve ören yerlerini ziyaret eden her ziyaretçi bir kez sayılacak ve böylece mükerrerlik sorunu ortadan kalkabilecektir. İkincisi ise, bilet satışları esnasında, pasaport numaralarının kayıt altına alınması yoluyla, hangi ziyaretçinin hangi müze ya da ören yerini ziyaret ettiği belirlenebilir. Bu verilerin internet üzerinden tek bir merkeze aktarılması en doğru istatistiklerin tutulması sağlanabilir. Bu sayede, her ziyaretçi, ziyaret ettiği müze ya da ören yeri sayısı kadar bilet satışı istatistiklerine ve sadece bir kez müze ve ören yeri ziyaretçi istatistiklerine dahil edilebilir.

Konaklama istatistikleri ile müze ve ören yerleri arasındaki farklılık, aynı zamanda bize bölgeye gelen her turistin turizm işletme belgeli konaklama işletmelerinde konaklamadığını da gösterebilir. Aynı zamanda, bölgeyi ziyaret eden gününbirlikçiler de bu farkın oluşmasında etkili olabilmektedir.

Grafik 4. Ören Yeri Bilet Satışları ile Konaklama İstatistiklerinin Karşılaştırılması (1982-2002).



Sonuç

Nevşehir turizm açısından, hem tarihi ve kültürel, hem de doğal çok önemli zenginliklere sahiptir. Bölge turizminin geliştirilmesi açısından, bölge turizminin eğilimleri hakkında bilgi sahibi olmak, sağlıklı turizm istatistikleri sayesinde olabilmektedir. Bu nedenle, bölgenin turizm istatistiklerinin sistematik ve bilimsel yöntemlerle hazırlanması gerekmektedir.

Turizm istatistikleri incelendiğinde bölgedeki turizm hareketlerinin istikrarsız bir seyir izlediği görülmektedir. Turizm sektörünün yaşadığı krizler nedeniyle ülke turizmine paralel olarak belirli yıllarda azalışlar dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, bölgeyi en fazla 2009 yılında yerli ve yabancı turist ziyaret etmiştir.

Nevşehir bölgesi turizm istatistiklerinde Konaklama İstatistikleri ve Müze ve Ören Yerleri İstatistikleri arasında tutarsızlıklar söz konusudur. Bu tutarsızlığın bölgedeki turizm işletmelerinin konaklama istatistiklerine gereken önemi vermemesinden ve ören yerlerini ziyaret edenlerin birden fazla istatistiklerde yer almasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu durum bölge istatistiklerinde, gerçek ziyaretçi sayısı konusunda sorun teşkil etmektedir. Bölge turizminin gelişiminin, daha sağlıklı bir şekilde izlenmesi ve bu sa-

yede gerekli yatırımların yapılması ve/veya önlemlerin zamanında alınması için mevcut istatistiklerin en güvenilir şekilde tutulması gerekmektedir.

Söz konusu sorunun giderilebilmesi için turizm işletmelerinin konaklama istatistiklerine gereken önemi vermesi gerekmektedir. Ayrıca, müze ve ören yeri istatistiklerinde mükerrerlik sorununu ortadan kaldırmak için doğru sonuçlar verecek istatistik süreç ve yöntemleri geliştirilmelidir. Yabancı ziyaretçilerin istatistiklere en doğru şekilde dahil olabilmesi için kişiye özel olan pasaport numarası kayıt altına alınabilir. Yine, müze ve ören yerlerini ziyaret edenlere tek bir bilet satılması ve ziyaretçilerin bu biletle tüm müze ve ören yerlerini gezebilmesi de bu sorunun ortadan kalkmasına yardımcı olabilecektir. Yerli turistlerin müze kart sayesinde, her bir müze ya da ören yerinde istatistiklere dahil olmalarına karşın, bu verilerin tek bir merkezde işlenmiyor olması büyük eksikliklerdir. Başka bir eksiklik ise, il kültür ve turizm müdürlüklerinin geçmiş yıllara ait verileri muhafaza etmiyor olmalarıdır. Ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığının her yıl düzenlediği Konaklama ve Tesis İstatistiklerinin kapsamının genişletilmesi gerekmektedir. Bu sayede istatistiklerin çok daha rahat izlenmesi ve analiz edilmesi sağlanabilir.

Bölge turizmi açısından istatistiklerin sağlıklı bir şekilde, sistematik ve bilimsel yöntemler kullanılarak tutulması ve raporlanması oldukça önemlidir. Bu nedenle, gerek bölgedeki turizm işletmelerinin ve sivil toplum örgütlerinin, gerekse kamu kurumlarının konuya gereken önemi vermesi ve hassas davranması gerekmektedir.

Kaynaklar

- Kültür ve Turizm Bakanlığı. Turizm istatistikleri Bültenleri 1982-2005. Ankara T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. Konaklama istatistikleri Bültenleri 2005-2009. Ankara T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Nevşehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2004). Ören Yerlerini Ziyaret Eden Yerli ve Yabancı Turist İstatistikleri 1982-2010, Nevşehir.
- Nevşehir Valiliği (1999). 1998 Nevşehirli Yıllığı. Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- Turizm Bakanlığı (2002). Türkiye'nin Turizm Değerleri. Ankara: T.C. Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü.
- Turizm Bakanlığı. Konaklama İstatistikleri Bültenleri 1982-2002. Ankara: T.C. Turizm Bakanlığı.

